

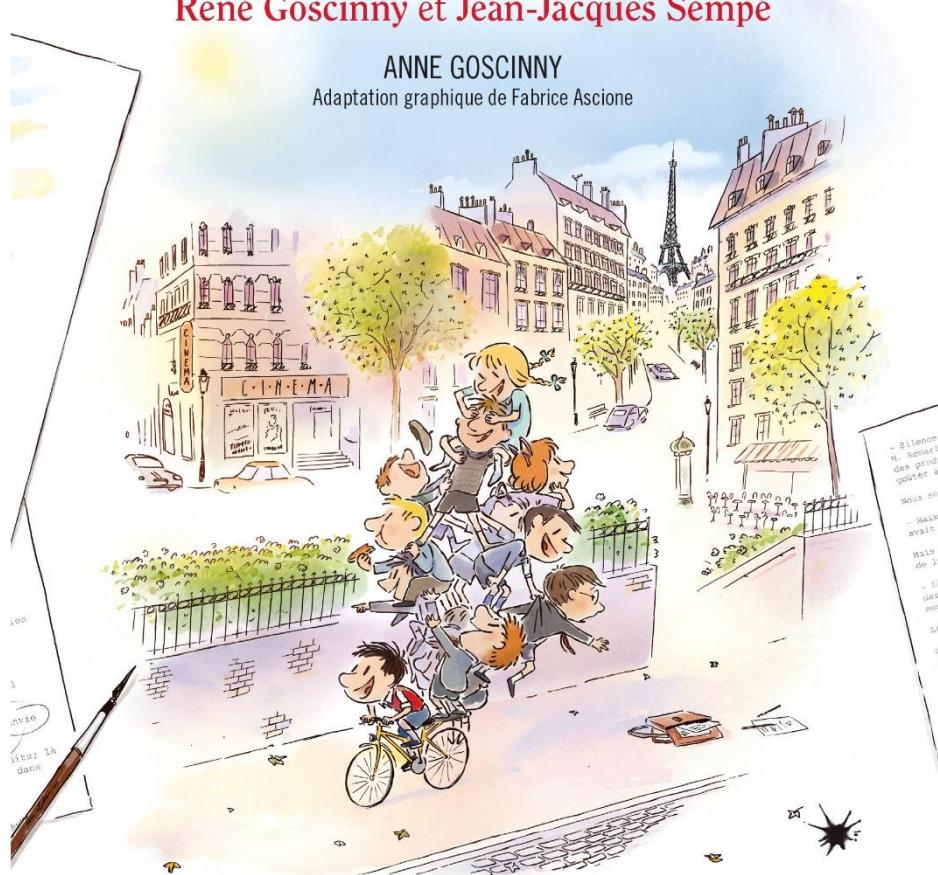
FUŠ – Film u školi predstavlja film

NIKICA: KAKO JE SVE POČELO

D'après l'œuvre de
René Goscinny et Jean-Jacques Sempé

ANNE GOSCINNY

Adaptation graphique de Fabrice Ascione

Le Petit Nicolas

Qu'est-ce qu'on attend pour être heureux ?

LE ROMAN DU FILM

IMAV éditions

listopad 2023.

PODACI O FILMU

Izvorni naziv: *Le petit Nicolas: Qu'est-ce qu'on attend pour être heureux?*

Zemlja i godina proizvodnje: Francuska, Luksemburg 2022.

Trajanje filma: 82'

Žanr: animirani, komedija, obiteljski

Režija: Amandine Fredon, Benjamin Massoubre

Scenarij: Michel Fessler, Anne Goscinny, Benjamin Massoubre

Producenci: Adrian Politowski, Dimitri Rassam, Aton Soumache

Izvršni producenti: Nadia Khamliche, Martin Metz

Glazba: Ludovic Bource

Montaža: Benjamin Massoubre

Animacija: Juliette Laurent, Keelan MacLeod, Julien Maret, Sevan Selvadjian

Hrvatski glasovi: Noa Zelenko, Vinko Štefanac, Goran Vrbanić Darin Pavišić, Ruben Carović, Azra Vrbanić, Kristina Gami, Tihana Fraculj, Nikica Viličić

Producijska kuća: ON Kids & Family, Bidibul Productions, Align

Distribucija: Blitz Film&Video Distribution

Najava filma: <https://www.youtube.com/watch?v=ixgZGdl22Ok>

Prikladno za uzrast: Svi uzrasti

Ključni pojmovi: prijateljstvo, obitelj, djetinjstvo, animirani film, istraživanje, pustolovina

Korelacija s nastavnim predmetima: Priroda i društvo, Likovna kultura, Glazbena kultura

SAŽETAK RADNJE

Nikica je dječak koji kroz idealizirano povećalo autora proživljava tipične dječje avanture u Francuskoj 1950-ih godina – od školskih igara i tučnjava, do šala i druženja u ljetnom kampu. Djetinjstvo je danas dosta drukčije, no iskustva su i dalje slična, pa se mlađe generacije lako identificiraju s Nikicom i situacijama u koje dolazi. Ilustracije su predivno oživljene u filmu, a odobrio ih je sam Sempé prije nego što je preminuo. Lako su rađene kompjuterski, ne crtanjem na papir, već tablet, djeluju kao da su izrađene tušem i vodenim bojama na papiru.

to izvorene ideje o dokumentarnom biografskom filmu sastavljenom od arhivskih snimaka i animacije, koji je evoluirao u ovaj animirani film sinkroniziran na hrvatski jezik. Odraslim gledateljima bit će zanimljiva ozbiljnost životnih situacija, a djeci nestošluci Nikice i njegovih prijatelja...

FESTIVALI I NAGRADE

- Nagrada „Lumières“ za najbolji animirani film 2023.
- Nominacija za nagradu „César“ za najbolji animirani film 2023.
- Nagrada „Annie“
- Nagrada za najbolji animirani film na Međunarodnom festivalu animiranog filma u Annecyju 2022.
- Nominacija za Europsku filmsku nagradu za najbolji animirani film 2022.
- Međunarodni filmski festival u Mar de Plati, 2022.
- Filmski festival u Cannesu, 2022.

Ovaj šarmantni francuski animirani film ekranizacija je popularnih knjiga za djecu „Nikica“ Renéa Goscinnyja (autor na našim prostorima vrlo popularnih stripova Asteriks i Talični Tom), koje je ilustrirao Jean-Jacques Sempé. Ujedno je to njihova biografija koja oživljava kroz imaginarnu interakciju s ilustriranim Nikicom i njegovim avanturama. Ostaci su

AMANDINE FREDON, BENJAMIN MASSOUBRE – REDATELJI

Amandine Fredon radila je 15 godina u studiju za animaciju Folimage na produkcijama edukativne serije o zdravoj prehrani C'est bon (2013.), adaptaciji stripa Ariol (2009., 2017.) i znanstvenoj seriji Tu mourras moins bête (2016., 2017.). Režirala je i televizijsku seriju Music Queens za Arte, koja govori o važnim ženama u glazbenoj industriji i o tomu na koji su način izmijenile pogled na ulogu žena u društvu.

Benjamin Massoubre studirao je montažu i najprije radio kao pomoćnik montažera, zatim kao montažer na raznim serijama i projektima prije nego što je prešao na dugometražne filmove kao što su Na vrhu svijeta i Calamity Rémija Chayéa, Veliki zli lisac Benjamina Rennera i Patricka Imberta, Moj prijatelj je vampir Joann Sfar, Izgubio sam tijelo Jérémija Clapina i Vrh Bogova Patricka Imberta.

RENÉ GOSCINNY – AUTOR KNJIGA

René Goscinny bio je francuski pisac i urednik stripova. Rodio se u Parizu 14. kolovoza 1926. godine u židovskoj obitelji koja je doselila u Pariz iz Poljske. Dvije godine nakon Reneova rođenja, obitelj Goscinny odlučila se preseliti u Argentinu, u Buenos Aires. René je u Buenos Airesu proveo sretno djetinjstvo. U školi je bilo glavni zabavljač, čime je vjerojatno želio sakriti svoju sramežljivost. Počeo je crtati vrlo rano i to teme iz priča koje je volio čitati. U prosincu 1943. godine izgubio je oca zbog čega je bio prisiljen potražiti posao kao pomoćni računovoda u tvornici guma. 1945. godine preselio se s majkom u New York. Da bi izbjegao sudjelovanje u američkoj vojsci, Rene odselio se u Pariz gdje je 1946. godine služio vojni rok u francuskoj vojsci. U vojsci je postao cijenjeni ilustrator te je radio ilustracije i postere za francusku vojsku. 1947. godine vratio se u New York kada je nastupilo teško razdoblje u njegovom životu; bio je bez posla, bez novca i sam. Ipak, sljedeće se godine zaposlio u jednom malom studiju gdje je radio s novim prijateljima Willom Elderom, Jackom Davisom i

Harveyem Kurtzmanom. Nakon toga postao je direktor umjetnosti u izdavačkoj kući Kunen gdje je napisao četiri knjige za djecu. U to vrijeme sreo je autore serije *Lucky Luke*, a za spomenutu seriju počeo je pisati 1955. godine. Uskoro se preselio ponovo u Pariz gdje je 1951. godine radio u jednoj maloj agenciji. 1955. godine bio je osnivač sindikata. 1959. godine sindikat je počeo surađivati s časopisom "Pilot", a Rene je postao jedan od njegovih najboljih pisaca. U časopisu je prvi puta predstavio i svoj lik Asteriksa, koji je postao pravi hit. Oženio se 1967. godine za Gilberte Pollaro-Millo, a 1968. godine rodila mu se kćer Anne koja je također postala spisateljica. Umro je u 51. godini života, 5 studenoga 1977. godine od srčanog zastoja. Pokopan je u Nici na židovskom groblju.

JEAN-JACQUES SEMPÉ - ILUSTRATOR

Jean-Jacques Sempé rođen je 1932. u mjestu Pessac, u predgrađu Bordeauxa. Imao je problematično djetinjstvo, a utočište je pronašao u sanjarenju, umjetnosti, detektivskim romanima i jazz glazbi. S četrnaest godina izbačen je iz škole i neko vrijeme zarađivao za život kao putujući prodavač pasti za zube i dostavljač vina. Predstavljajući se kao student Akademije likovnih umjetnosti u Bordeauxu (što nije bio), Sempé je debitirao u francuskom regionalnom tisku. Njegovi prvi crteži tiskani su u travnju 1951., no posao karikaturista bio je daleko od unesnog. Lažući o svojim godinama, pridružio se vojski, no, ni kao vojnik nije briljirao jer je bio redovito kažnjavan zbog crtanja tijekom stražarske službe. Nakon odlaska iz vojske, odlučio je okušati sreću u Parizu. Preko agencije World Presse, Sempé je zamoljen da napravi ilustracije u stilu New Yorkera i akvarelne crteže za naslovnicu belgijskog tjednika *Le Moustique*. Neki od njegovih crteža iz 1954. prikazuju malog dječaka, kojeg je Sempé nazvao Nikica (Nicolas), prema reklami za poznati brend vina. Očarana tim dječačićem, agencija ga je zatražila da Nikicu pretvori u strip. Budući da je imao malo ili nimalo znanja o stripovima, zamolio je drugog umjetnika World Pressea sa sjedištem u Parizu da napiše njegov prilog: Renéa Goscinnyja, koji je za tu priliku uzeo pseudonim Agostini. Tijekom 1950-ih karikature Jean-Jacquesa Sempea pojavljivale su se u sve većem broju časopisa, uključujući *Constellation*, *Almanach Vermot* i *Marie-Claire*. Istaknuti novi klijent bio je ilustrirani tjednik *Paris Match*. U drugoj polovici 1950-ih postigao je uspjeh i u inozemstvu, objavljujući u časopisima *Punch* (UK) i *Esquire* (SAD). Godine 1978. zamoljen je da pošalje crteže naslovnice časopisa *The New Yorker*, za koji je radio više od četrdeset godina. Osim karikatura objavljivanih u časopisima, Sempé je ilustrirao plakate, oglase, razglednice, naljepnice i knjige. Sempéova prva supruga bila je slikarica Christina Courtois, a druga slikarica/ilustratorica Mette Ivers s kojom je dobio kćer Ingu Sempé, dizajnericu i konstruktoricu tehničkih predmeta. 2017. oženio je galeristku Martine Gossieaux, koja je ujedno bila i njegova agentica. Preminuo je 11. kolovoza 2022., nekoliko dana prije svog 90. rođendana.

NIKICA I PRIJATELJI

NIKICA

Nikica je učenik nižeg razreda osnovne škole, dječak dobrog srca, ali pomalo nestošan. Dobro je odgojen i poštuje svoje roditelje. Svjestan je da neke stvari ne smije raditi te da bi to moglo imati negativne posljedice, poput bježanja iz škole, ali na nagovor prijatelja Bajsa ipak to učini.

BAJS

Nikićin najbolji prijatelj, krupan dječak koji stalno nešto jede. On i Nikica zajedno markiraju iz škole.

IGOR

Nikica za njega kaže da je „totalna komedija“.

ZORAN

Nikica ga definira kao poprilično trapavog.

JERKO

„Zvijer“, glavni nasilnik koji sve rješava tučom, a ne mirnim putem ili razgovorom.

DOBRIŠA

Razmaženko koji ima bogatog oca i koji nosi skupu odjeću. Na razredno slikanje dolazi obučen u Marsijanca i odbija se presvući.

JAKOV

Sportski tip, koji „rastura“ u nogometu.

JURA

Ne razlikuje lijevu od desne.

ALDO

Nije baš prijatelj sa svima jer stalno štreba. Uvijek ga vidimo s knjigom u ruci i dok su drugi uglavnom zabavljeni svojim nestošlucima, on poslušno ispunjava sve zadatke koje zadaju učitelji.

NIKICA I OBITELJ

Žive u maloj kući u predgrađu i imaju uobičajene poslove. Sempé na početku predlaže da budu obrazovani, bogati i ugledni: otac da bude profesor, a majka ekstravagantna ljepotica. No, za Goscinnyja Nikica nije nikakav bogati buržuj, već običan dječak iz Pariza.

LUCIJA

Nikičina mama jednog je dana pozvala prijateljicu i njezinu kćer na čaj. Nikica, koji ne voli curice jer se one igraju „mame i tate“ i stalno plaku, morao se ponašati pristojno i pokazati joj svoje igračke. Kad su došli u sobu, Lucija je pokazala svoje pravo lice: vrijeđala ga i tukla, a on joj se nije usudio uzvratiti. Kad bi mame ušle u sobu, pravili su se da je sve u redu. Lucija se pretvarala da je anđeo i time očarala Nikičinu mamu. Zatim je uzela njegov avion i bacila ga u dvorište, a kad su došli po njega, naredila mu je da donese loptu i pokuša obraniti gol. Umjesto u gol, lopta je odletjela u prozor i razbila ga, a Nikica je okrivljen. Ostao je bez deserta, ali mu to nije smetalo jer ga je Lucija očarala svojim talentom i odlučio je da će se vjenčati kad odrastu.

BAKA

Nikica jako voli svoju baku. Ona mu uvijek donosi poklone i smije se njegovim šalama. Kaže za njega da je jako pametan i vrlo šaljiv i da sliči majci (baka je majka Nikičine majke). Nikičin otac nije baš oduševljen bakinim posjetima i njih se dvoje često svađaju. Baka svog unuka voli tetošti i stalno se brine da ne ostane gladan.

UČITELJICA

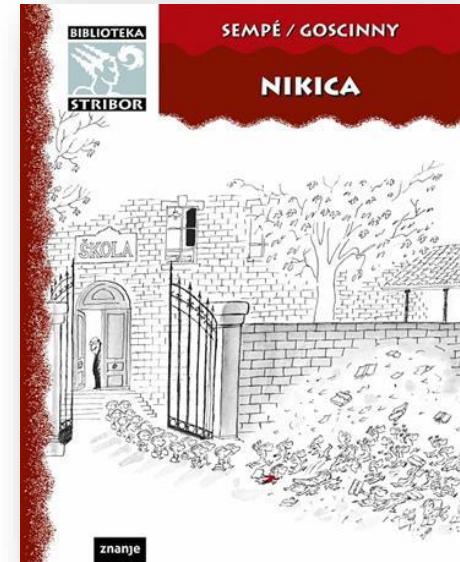

Stroga, ali simpatična. Djeca joj nose poklone na kraju godine. Ponekad ih kažnjava, ali uglavnom promijeni mišljenje.

PRIJE GLEDANJA FILMA

Jeste li već čuli za avanture Malog Nikice ili pročitali neku od knjiga o Nikici?

Nikica je jedna od rijetkih knjiga koja će se svidjeti djeci svih dobi jer obiluje duhovitošću i veseljem. Nikica i njegova družba nisu junaci niti „plemeniti dječaci“ koji pomažu roditeljima i starijima, nego nestrašni vragolani koji se tuku, pokušavaju se dokazati pred drugima i skupljaju loše ocjene... Oni su družina uz koju u niti jednom trenu nije dosadno. Roman se sastoji od devetnaest poglavlja, a svako poglavljje predstavlja neki događaj iz Nikičinog života. Ti događaji preneseni su u prvom licu, upravo iz Nikičine perspektive. Događaji uključuju njegove prijatelje, obitelj i nastavnike. Iako se poglavlja mogu čitati zasebno jer je svako poglavljje događaj za sebe, zajednička su im točka upravo likovi koji se u njima pojavljuju, uključujući i Nikicu. U hrvatskom prijevodu Daniela i Ivana Kušana, likovi imaju hrvatska imena, poput Dobriše, Nikice, Jerka, Igora, Bajsa i drugih te neka geografska mjesta odgovaraju hrvatskim nazivima, iako nije točno određeno mjesto odvijanja romana.

Što je to animirani film?

Naglasite učenicima da je riječ o animiranom filmu, a to znači da su pustolovine malog Nikice, ali i Sempéa i Goscinnyja, predstavljene crtežima koji oživljavaju pred našim očima. S obzirom da je za animirani film potrebno umijeće crtanja, takav se film može smatrati prijelaznim područjem između **slikarstva i filma**. Animirani film najčešće se radi tako da animator na papiru napravi niz crteža olovkom. Ti se crteži zatim kopiraju na prozirne, celuloidne folije te se nakon toga bojaju. Svaka se od tih folija stavlja na pozadinu i tako se snima sličica po sličica. Dok se sličice izmjenjuju, pozadina ostaje ista. Da biste mogli napraviti jednu sekundu filma, potrebne su vam 24 sličice. Dakle, da biste napravili film od jedan sat i dvadeset minuta potrebno vam je 115 200 različitih slika. Iako se danas ovaj posao obavlja pomoću računala, čime se uštedi ponešto vremena, to je i dalje posao koji od animatora zahtijeva puno rada i pažnje. Animacija filmskim stvarateljima daje beskrajnu kreativnu slobodu. U ovom filmu ona daje priliku Sempéu i Goscinnyju za dijalog s Nikicom.

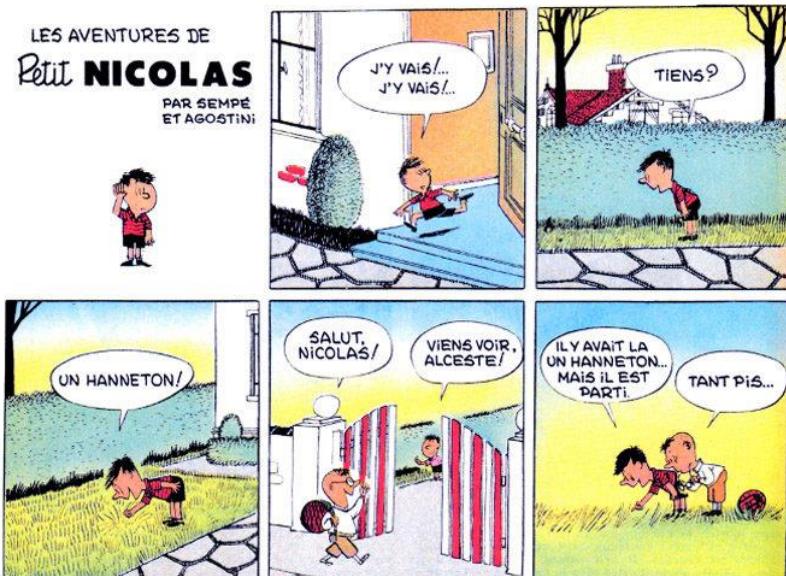
Što je to filmska adaptacija?

Filmska adaptacija znači **prilagodbu** književnog djela za izvođenje na filmu. Filmska verzija književnog djela zapisuje se u **scenarij**, zbog čega se književno djelo često mora skratiti i preoblikovati kako ne bi bilo previše dugačko u svojoj filmskoj formi. U slučaju Nikice, njegove avanture sakupljene u 222 priče ne stanu u jedan film pa je trebalo napraviti odabir. Stoga nije riječ o **doslovnoj adaptaciji**, već o originalnom filmu i priči.

Što je to strip?

Jesu li van poznati likovi Mickeya Mousea, Garfielda i Charlieja Browna? Ako jesu, vjerojatno ih poznajete iz nekog animiranog filma, no jeste li znali da su ti animirani filmovi nastali na temelju stripa? Strip je umjetnost koja oblikuje priču tako da povezuje nizove crteža i teksta. U stripu ponekad izostaje tekst. Bitnu ulogu u stripu ima crtež (crno-bijeli) ili sličice u boji kojima su likovi predočeni samo u osnovnim crtama. Autor stripa prikazuje likove u akciji (radnja je temelj stripa), pa je tekst u stripu sveden samo na razgovor ili kratku obavijest. Sve ostalo prikazano je crtežom.

LES AVENTURES DE
Petit NICOLAS
PAR SEMPÉ
ET AGOSTINI

PITANJA NAKON GLEDANJA FILMA

- Kako vas se dojmio film? Koje je osjećaje u vama pobudio?
- Kojom biste ocjenom od 1 do 5 ocijenili film?
- Postoji li nešto što niste razumjeli u filmu?
- Što ste doznali o dvoje odraslih ljudi koji se pojavljuju u filmu i koji su stvarno postojali?
- Kako se zovu i gdje žive?
- Odakle dolaze i gdje su odrasli?
- Što su radili prije suradnje na Nikici?
- Koji su vam likovi ili lik najsimpatičniji? Zašto?
- Svi likovi u filmu imaju različite osobnosti i karaktere. Opišite njihov karakter pomoću jednog ili više pridjeva.
- Napišite tri pridjeva koji najbolje opisuju vas same. U čemu ste dobri, a u čemu niste baš tako dobri?
- Ima li Nikica prijatelje? Tko su njegovi prijatelji?
- Što je za vas prijateljstvo? Kako biste opisali pravog prijatelja?
- Iako je riječ o francuskom filmu, likovi u filmu govore hrvatski. Znate li kako nazivamo takav film? (sinkronizirani film)

Osim Nikičinih avantura, u filmu saznajemo i podosta o samom životu njegovih autora. Kada nam René Goscinny priповijeda o svom životu, doznaćemo i to da je svoje sretno djetinjstvo proveo u Buenos Airesu u Argentini. Kada spominjemo Argentinu prvo što nam pada na pamet je ono što i sam Goscinny spominje: **tango, pampa i gaučosi**. Znate li o čemu je riječ?

TANGO je ples nastao u Južnoj Americi u 18. stoljeću kombinacijom elemenata crnačkoga plesa i španjolske melodike. Rodno mjesto pravoga tanga je na zapadnoj obali La Plate, u Buenos Airesu, i zato tango imenujemo Argentinski tango. Argentinski tango uvršten je na listu svjetske nematerijalne kulturne baštine UNESCO-a.

da su gauči bili vrlo hrabri i odvažni ljudi, riječ u prenesenom značenju označava odvažnog, velikodušnog i hrabrog čovjeka.

PAMPA ili pampas je travnata stepa na jugoistoku Južne Amerike, blizu ušća rijeke La Plata. Na zapadu je omeđuju Ande, s na istoku Atlantski ocean. Reljef pampi ide od vrlo ravnih do valovitih ravnica. Područje pampa pokriva oko 600.000 četvornih kilometara, i dijele je države: Argentina, Urugvaj i Brazil. Pampe su poljoprivredno srce Argentine, gdje se pretežno uzgajaju goveda.

Osim Buenos Airesa u ovom se filmu spominju i drugi gradovi poput **New Yorka** ili **Pariza** koji gotovo da je jedan od protagonistova. Takvi prikazi predstavljaju oznake mjesta i vremena: gledatelj razumije gdje se nalazi, shvaća okruženje u kojem je Nikica rođen, mjesta u kojima su živjeli njegovi autori, ali i samo vrijeme radnje jer Pariz iz filma nije današnji Pariz.

Odaberite grad po svom izboru i razmislite kako biste ga predstavili. Koji bi nam arhitektonski ili kulturni elementi omogući li da brzo utvrdimo o kojem se gradu radi u samo par riječi?

ŠEZDESETE GODINE I RAZVOJ MEDIJA

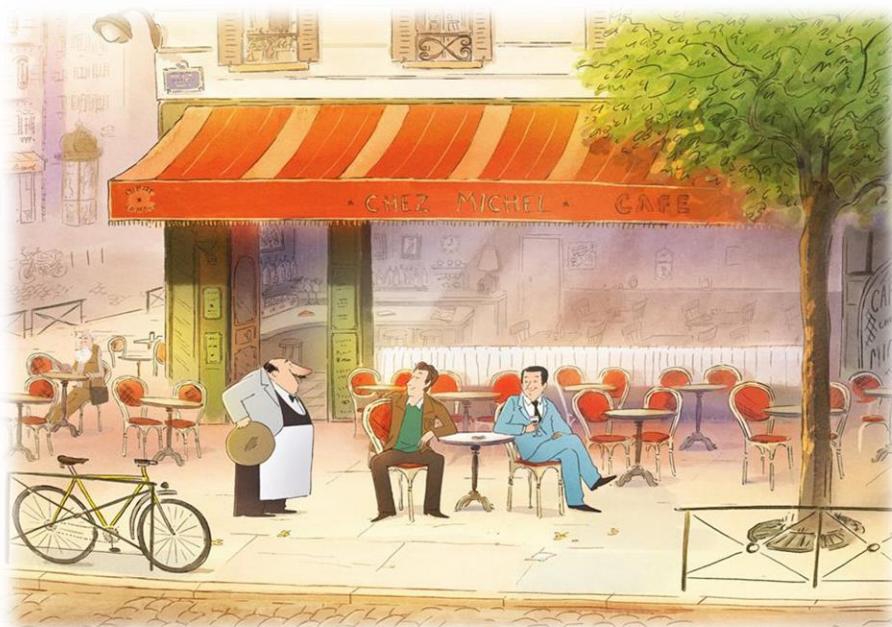
U samom razvoju svijeta i tehnologije danas su najvažniji izvori informacija postali radio i televizija. Hrvatska je među prvim zemljama u srednjoj i istočnoj Europi koja je osnovala radiopostaju - to se dogodilo 15. svibnja 1926.

Televizija se pojavila u Hrvatskoj istoga datuma, no 30 godina kasnije i smatrana je tehnološkim čudom u to vrijeme. Domaći televizijski program počeo je s emitiranjem u svibnju 1956. godine. Televizori su se krajem 50-ih nalazili u sve više kućanstava pa tako kronike svjedoče da ih je 1959. bilo pet tisuća komada, a 1964. već sto tisuća. Dolazak televizora u dom tada je bio poseban događaj što se može vidjeti i u ovom filmu: Nikićin otac se hvali susjedu, majka ne zna kako bi ga stavila u dnevnu sobu, Nikica je oduševljen jer konačno može gledati westerne...

- Kako su se mediji danas razvili?
- Kakva je televizija bila nekad, a kakva je sada? (Ne samo programski, već i izgledom)
- Gledate li često televiziju?
- Kakvo je bilo radio nekad, a kakvo je danas? Slušate li radio?
- Znate li za neki medij koji Nikica nije poznavao?

Film govori o tome kako su René Goscinny i Jean-Jacques Sempé stvorili lik malog Nicolasa. Nekoliko scena u filmu pomaže nam da shvatimo kako je došlo do suradnje između dvoje umjetnika i nekih njihovih izbora.

- Zašto se Nikica baš tako zove?
- U kakovom domu živi?
- Kako mu izgledaju roditelji i „cura“?

Svaki detalj je jako bitan jer prenosi vrlo preciznu sliku i doprinosi izgradnji Nikičina lika. Prvo pitanje koje si postavljaju autori je onaj kako dječačića nazvati. Ideju su pronašli zahvaljujući reklami na autobusu. Sljedeće pitanje koje su si postavili je ono vezano za Nikičin dom. I dok Sempé najprije zamišlja i crta veliku bogatašku kuću s kaminom i lusterom, Goscinny ga podsjeća da se svi moraju moći identificirati s njim. Zanimljivo je usporediti interijer koji je predložio Sempé s onim u kojem će Nikica na kraju živjeti – u maloj kući u predgrađu koja nalikuje na mnoge druge. U filmu vidimo Sempéa i Goscinnyja, svakoga za svojim radnim stolom, kako razmišljaju, pišu, brišu, crtaju, precrtavaju. Stvaranje lika dugo je putovanje kao i stvaranje priče koje zahtijeva puno promišljanja, pokušaja i pogreški prije postizanja prave „formule“.

POVEZNICA S OSTALIM VIDOVIMA UMJETNOSTI: FILM I GLAZBA

U filmu svjedočimo prizoru u kinu u kojemu Goscinny i Nikica gledaju jedan od filmova Stanlija i Olija.. **Stan Laurel i Oliver Hardy** vjerojatno su najpoznatiji komičarski duo u filmskoj povijesti. Humor su temeljili na kontrastu razmetljivoga, pretilog Olija i djetinjastoga, suhonjavoga Stanlija, te njihovoj nespretnosti. Bili su među rijetkim komičarima nijemoga razdoblja koji su se uspješno prilagodili zvučnomu filmu. Zajedno su, do povlačenja 1951., glumili u 98 filmova (od toga 23 dugometražna), a nastupali su i na pozornici. Laurel je za doprinos filmu 1960. bio nagrađen počasnim Oscarom.

U kratkom odlomku koji prikazuje Sempéov dolazak u Pariz, nalazimo brojne reference na poznate glazbene filmove

Djevojke iz Rocheforta

Pjevajmo na kiši

<https://www.youtube.com/watch?v=swloMVFALXw>

Amerikanac u Parizu

<https://www.youtube.com/watch?v=drOKt3dhXKE>

IZVORI

<http://www.bacfilms.com/distribution/fr/films/le-petit-nicolas>
<https://www.matica.hr/vijenac/162/preporucljive-pustolovine-18180/>

Rezervacije termina i dodatne informacije: Antonio Piljan, koordinator FUŠ-a
099 493 8354 / fus@kinovalli.net

Filmska ponuda i dodatne informacije: Nataša Šimunov, voditeljica Kina Valli
052 222 703 / info@kinovalli.net

Edukativni materijali: Ljiljana Kragulj

Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika/ica, učitelja/ica i profesora/ica. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net.

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu:

European Children's
Film Association
Association Européenne du Cinéma
pour l'Enfance et la Jeunesse

